د افغانستان اسلامي امارت
د امارتي شرکتونو لوی ریاست
د ارزاقو امارتي شرکت
د سوداګریزو چارو ریاست
Islamic Emirate Of Afghanistan
State-Owned Corporation of ARZAQ

د ارزاقو امارتي شرکت کې د خصوصي پانګونې فرصتونه او له نړیوالو مؤسساتو د کمکونو راجلبول

1

منځپانګه

- د ارزاقو امارتي شرکت لنډه پېژندنه
- د ارزاقو امارتي شرکت اساسي موخې
- د ارزاقو امارتي شرکت دندې او صلاحیتونه
- په ارزاقو امارتي شرکت کې د خصوصي پانګونې عمده فرصتونه
  - د شرکت په جایدادونو کې د پانګونې فرصتونه
  - په ارتزاقي پروژو کې د پانګونې فرصتونه
  - د ځنځیري مغازو (Chain of Super Stores) په جوړولو کې د پانګونې فرصتونه
  - د روب د تولید فابریکې د جوړولو په برخه کې د پانګونې فرصتونه
  - د نباتي غوړو فابریکې جوړولو لپاره د پانګونې فرصتونه
  - د سړو خونو جوړولو په برخه کې د پانګونې فرصتونه
- له نړیوالو مؤسساتو د کمکونو را جلبول
  - په افغانستان کې د خوړو نړیوال سازمان WFP د غذایي برنامو په تطبیق کې ګډون
  - د ټولنې په مختلفو برخو کې د غذایي کوپون د برنامې پیلول
- له داخلي تولیداتو او وارداتو د غذایي موادو عرضه، ذخیره کول او د ضرورت وړ ځایونو ته رسول

د ارزاقو امارتي شرکت لنډه پېژندنه

د ارزاقو امارتي شرکت په ۱۳۱٦ هجري لمريز کال کې د (غَلې د برابرولو مديريت) تر نامه لاندې د وخت د حکومت تر چتر لاندې فعاليت پيل، په مختلفو دورو کې يې پراختيا مونده، په ولايتونو کې يې څانګې پرانستې او د دې ادارې د اړتيا مطابق يې ځيني جايدادونه لکه مغازې، ګدامونه، اداري ودانۍ، د اوسيدو ودانۍ او کرنيزي ځمکې په واک کې ورکول شوې. تر ۱۳۳۳ کال پورې يې په همدې نامه فعاليت وکړ، په ۱۴۴۳ کال کې يې د عامه اړتياوو د پوره کولو او ارزاقو اداري واحد او په ۱۳۴٦ کال کې يې د افغانستان د خوراکي موادو او عامه اړتياوو مؤسسې په نوم فعاليت ته دوام ورکړ، په ۱۳۵۰ کال کې يې د منظور شوې اساسنامې په نظر کې نيولو سره د عامه اړتياوو پوره کولو او ارزاقو تصدي په نوم د ډيپوګانو، مغازو، ګدامونو او د هيواد د پنځه‌ګونو سيلوګانو په درلودو سره توانيدلي چې د مسلح قواوو د اعاشې، د روغتونونو او ليليو اکمال او تقريباً ۴۵۰۰۰ کسانو ته کوپون او اولني خوراکي مواد ووېشي، دې بهير د ۱۳۷۱ کال تر لمړيو پورې د دې ادارې اساسي فعاليت په توګه دوام وکړ چې د مجاهدينو د حکومت په راتګ سره د داخلي جنګولو له وجهې د دې ادارې اړوند ذخيرې، مغازې، په ګدامونو کې موجود مالونه او حتی ترانسپورتي وسايل او ټول امکانات د ياد حکومت د کمزورتيا په سبب چور شول، وروسته هم د ارزاقو تصدي رياست په څو-څو ځله د خپلو فعاليتونو طرحې جوړې او د وخت مقاماتو ته د تطبيق په موخه وړاندې کړې؛ خو د هغوئ د لزوم ديد په اساس ورته د فعاليت زمينه نه ده مساعده شوې او د افغانستان اسلامي جمهوريت مقام د څو حکمونو په اساس تر اوسه د دې ادارې معاشونه او اداري مصارف د شرکت د غير اساسي فعاليت (د جايدادونو د کرايې) څخه تمويل او مالياتي مکلفيتونه او اضافي ګټه يې د ماليې وزارت ته تحويليږي.

د امارتي شرکتونو د قانون له تصويب سره سم د ارزاقو تصدي، امارتي شرکت ته تعديل او حقوقي شخصيت يې بدلون وکړ چې د جمهوري رياست لوړ مقام د ۲۸ ګڼې په ۱۳۹۸/۱۱/۱۵ نېټې فرمان په اساس د دولت په چوکاټ کې د ملي پراختيا په نوم شرکت جوړ او د ارزاقو تصدي هم په ياد شرکت کې مدغم او انتقال شوې وه چې د ملي پراختيا شرکت تر چتر لاندې يې فعاليت ته دوام ورکړی، وروسته د جمهوري رياست لوړ مقام د ۴۹۸۸ په ۱۳۹۹/۱۲/۱۸ ګڼه هدايت په اساس په خپلواک ډول د ارزاقو امارتي شرکت ته د فعاليت زمينه مساعده او د ارزاقو امارتي شرکت اساسنامه د ماليې او عدليې وزارتونو لخوا طی مراحل شوې چې په تېر ۱۴۰۰ کال کې د لوړو مقاماتو د هدايت په اساس د کابل پوهنتون ليليو د غذايي موادو د اکمال پروسه د ۹۰ ميليونه افغانيو په ارزښت د ارزاقو امارتي شرکت ته ورکول شوې وه، د انټرکانټيننټل هوټل ځيني قراردادونه هم په تېر کال کې د ارزاقو امارتي شرکت لخوا تطبيق شوې، همدارنګه د داخله او دفاع وزارتونو د ځينو غذايي موادو د تمويل پروژې هم د ارزاقو امارتي شرکت ته ورکول شوې چې د ۱۴۰۱ کال په پيل کې يې د شروع کيدو ژمنه شوې وه.

اوسمهال د لوړو زده‌کړو وزارت سره د هيواد د ۱۴ پوهنتونونو د ليليو د غذايي موادو قراردادونه د شاوخوا ۱۵۰ ميليونه افغانيو په ارزښت د ارزاقو امارتي شرکت لخوا تطبيق او په احسنه توګه جريان لري.

د ارزاقو امارتي شرکت اساسي موخې

د ارزاقو امارتي شرکت د نوي اساسنامې لمخې د لاندې اهدافو د لاس‌ته راوړلو په موخه فعالیت کوي:

1. د ګټورتوب، مؤثریت او خوندیتوب اصل ته په کتو د غذایي موادو او نورو ضرورت وړ توکو د را ټولولو، عرضه کولو، ذخیره کولو او خرڅولو د خدماتو تېزوالی او پراخوالی
2. په معیاري توګه د غذایي موادو ذخیره کول او عرضه کول د ټولنې د اړتیا او د بازار د غوښتنې مطابق
3. د ملي پراختیا، اقتصادي پیاوړتیا، ټولنیزې رفاه او د دندو د ایجاد په برخه کې د شرکت د برخې اخستلو لپاره زمینه برابرول
4. په شرکت کې د خصوصي پانګونې د جذبولو لپاره زمینه برابرول
5. د شرکت لپاره د ګټې را پیدا کول او د شرکت مالي بنیاد تقویه کول

د ارزاقو امارتي شرکت دندې او صلاحیتونه

د ارزاقو امارتي شرکت د نوې اساسنامې لمخې د لاندې دندو او صلاحیتونو درلودونکی دی:

1. د د عملیاتي، سوداګریزو، بیارغونې، پراختیایي او اړوندو مالي طرحو او لایحو جوړول او تطبیقول
2. د غذایي موادو اخستل، ذخیره کول، وېشل او د قیمتونو د ثبات په خاطر د ذخیره کولو وړ غذایي موادو په معیاري او خوندي توګه ساتل
3. د اړمندو خلکو د غوښتنې د پوره کولو لپاره د غذایي موادو او نورو ضرورت وړ توکو عرضه کول د منظور شوې پلان او برنامې په اساس
4. د امارتي او غیر امارتي ادارو، حقیقي او حکمي اشخاصو د غذایي موادو او نور د ضرورت وړ توکو اکمال په قرارداد اخستل
5. په مسلکي، تخنیکي او اداري بخش کې کارمندانو ته د زده‌کړې او ظرفیت لوړونې زمینه برابرول
6. په مسلکي، فني، تخنیکي او اداري برخو کې کارمندانو ته د کارې اسانتیاوو برابرول
7. په ملي او نړیوال معیار د تولیدو شویو محصولاتو بسته بندي کول
8. د شرکت د ټولو ځانګو بیا رغونه او په نوې تکنالوژۍ سمبالول
9. د عوایدو د لوړوالي او مشتریانو د رضایت په موخه د بازار موندنې لپاره د نویو او مؤثرو لارو چارو څخه ګټنه
10. د تقنیني اسنادو مطابق د یووه مؤثر او شفاف مالي، حسابي او تدارکاتي سیستم ایجادول
11. په اړوندو فعالیتونو کې د خصوصي پانګوالو را جلبول

په ارزاقو امارتي شرکت کې د پانګونې فرصتونه

د ارزاقو امارتي شرکت د افغانستان اسلامي امارت د مالیې وزارت تر چتر لاندې د امارتي شرکتونو د قانون مطابق، منظور شوې اساسنامې او نافذه قوانینو په رڼا کې خپل سوداګریز فعالیتونه پر مخ وړي. د ارزاقو امارتي شرکت د ستراتیژیک او کلني پلانونو لمخې هغه پروژې او برنامې چې په نظر کې لري تطبیقوي، په دې برنامو او پروژو کې د داخلي او خارجي خصوصي سکتور لپاره د عامه او خصوصي ګډون یا PPP د قانون لمخې د پانګونې فرصتونه موجود دي. د خصوصي سکتور داخلي او بهرني پانګه اچوونکي کولای شي د ارزاقو امارتي شرکت سره په لاندې پروژو او برنامو کې د مشارکت له لارې په تعین شویو شرایطو پانګونه وکړي:

- د شرکت په جایدادونو کې د پانګه اچونې فرصتونه
- په ارتزاقي پروژو کې د پانګه اچونې فرصتونه
- د ځنځیري مغازو (Chain of Super Stores) په برنامو کې د پانګه اچونې فرصتونه
- د روب د تولید فابریکې د جوړولو په برخه کې د پانګه اچونې فرصتونه
- د نباتي غوړو فابریکې جوړولو لپاره د پانګه اچونې فرصتونه
- د سړو خونو جوړولو په برخه کې د پانګه اچونې فرصتونه

د شرکت په جایدادونو کې د پانگونې فرصتونه

د ارزاقو امارتي شرکت په مرکز او ولایتونو کې د ثابتو او اساسي جایدادونو درلودونکی دی او د هیواد په ۳۰ ولایتونو کې فعالې نمایندگۍ او کارمندان لري، ۱۸۱ قطعې جایدادونه لکه (ډېرین گدامونه، هنگرونه، گراجونه، تیپک مغازې، دکانونه او سپینې ځمکې) په لاس کې لري او په عامه گډون یا خصوصي ډول د پانگونې لپاره تیار دي، د شرکت ټول جایدادونه خصوصاً په کابل، بلخ، هرات، کندز، ننگرهار، کندهار او د هیواد نورو لویو ښارونو په تجارتي مرکزونو او ډېرو ښو موقعیتونو کې قرار لري، چې د خصوصي پانگونې په وسیله کیدای شي چې په دې جایدادونو سوداگریزې ودانۍ، د اوسیدو ودانۍ، تولیدي فابریکې، سړې خونې او د اجناسو د خرڅلاو سترې مغازې جوړې او گټې اخستنې ته وسپارل شي.

له خصوصی سکتور سره به د امارتي شرکتونو د قانون، تدارکاتو قانون، د عامه او خصوصي مشارکت قانون، د ځمکنیزو چارو قانون او منظور شوې اساسنامې په رڼا او د دولت چوکاټ کې عادلانه او منصفانه چلند او مشارکت کیږي.

د ارتزاقي موادو په پروژه کې د پانګونې فرصتونه

د ارزاقو امارتي شرکت له لوړو زده‌کړو وزارت نه د پوهنتونونو د لیلیو د غذایي موادو د اکمال قراردادونه تر لاسه کړې او هڅه کوي چې د دفاع وزارت، داخله وزارت، تخنیکي او مسلکي اداري اړوند لیلیو، سرحدونو او قبایلو وزارت لیلیو، انټرکانټیننټال هوټل او نورو امارتي او غیرامارتي ادارو د غذایي موادو د اکمال پروژې واخلي او په ښه توګه تطبیق کړي چې په هکله یې له ذکر شویو ادارو سره همغږي او جدي تعقیب جریان لري. د ارزاقو امارتي شرکت ژمن دی چې د ارتزاقي موادو په پروژو کې د هیواد د نافذه قوانینو په رڼا کې د خصوصي سکتور پانګونې ته زمینه برابره کړي او دا د خصوصي سکتور پانګوالو لپاره د غذایي موادو د توزیع برنامې د پراخوالي په موخه د پانګونې یو ښه فرصت دی.

د ځنځیري مغازو Chain of Super Stores برنامه کې د پانګونې فرصتونه

د ارزاقو امارتي شرکت غواړي چې لمړی په کابل او بیا د هیواد نورو لویو ښارونو کې د غذایي موادو د پلورلو تپیک مغازې جوړې او فعاله کړي، د کابل ښار په ۵ برخو کې او لویو ښارونو (کندهار، مزارشریف، هرات او جلال اباد) په سوداګریزو ساحو کې یوه-یوه مغازه جوړه او فعاله کړي چې هغه مغازې به یو ځانګړی ډیزاین لري او غذایي مواد به تر عام بازار په ټیټ نرخ او بېل تخفیف محترمو ښاریانو باندې پلورل کیږي.

د ذکر شویو مغازو د جوړولو طرح او سوداګریز پلان په جریان کې دی، خصوصی سکتور کولای شي چې په دې برنامه کې د ارزاقو امارتي شرکت شریک او هملاسی شي.

د روب جوړولو فابریکه کې د پانګونې فرصتونه

د ارزاقو امارتي شرکت غواړي چې له کروندګرو د رومیانو حاصلات را ټول او په معیاري ډول او مناسب نرخ د داخلي تولیداتو نه ګټه تر لاسه او فعالیت وکړي، خصوصي سکتور کولای شي چې د روب فابریکې جوړولو لپاره د عامه او خصوصي مشارکت قانون مطابق د پانګونې له لارې د تجارت د پرمختګ او کارموندنې په وسیله د هیواد د اقتصادي ثبات او پرمختګ کې د ارزاقو امارتي شرکت سره برخه واخلي.

د روب جوړولو فابریکې طرحه جوړه او ژر به د ذیصلاح مقاماتو د منظوري اخستلو وروسته پرانستل شي، هغه خصوصي شرکتونه چې دې برخه کې د کار ظرفیت او تجربه ولري کولی شي د ارازقو امارتي شرکت سره د هیواد د نافذه قوانینو په رڼا کې ګډون وکړي.

د نباتي غوړيو فابريکې جوړولو کې د پانګونې فرصتونه

افغانستان يو وارداتي هيواد دی او اوسمهال ډېره اړتيا احساسيږي چې چې د لمړنيو غذايي موادو د توليد برخه کې پرمختګ وکړي، ټولې امارتي اداري مکلفې دي چې د داخلي توليداتو د ودې په برخه کې کار او خپل مسؤليت اداء کړي، په دې هکله د ارزاقو امارتي شرکت پلان کې لري چې هيواد کې د نباتي غوړيو د توليد فابريکه جوړه کړي؛ لمړنۍ طرحه، د بازار سروې او ټولې تخنيکي چارې يې تر سره شوې، همدارنګه د کابل ښار صنعتي پارکونو سره يوه قطعه ځمکه هم ورته ځانګړې شوې.

خصوصي شرکتونه کولی شي دې برخه کې له ارزاقو امارتي شرکت سره د مشارکت په ډول فعاليت وکړي.

د سړو خونو جوړولو برخه کې د پانګونې فرصتونه

د کروندګرو او باغ‌لرونکو د حاصلاتو د ساتنې، د وطني میوو او سبزیو د صادراتو د ودې او د حاصلاتو د خرابیدو او ضایع کیدو د مخنیوي لپاره د سړو خونو جوړول ډېره ستره اړتیا ده، همدارنګه د چرګانو د غوښې او هګیو کاروباریان هم د سړو خونو نه ګټنه کولی شي چې د ارزاقو امارتي شرکت او شریکانو نه یې په کرایه تر لاسه او ترې استفاده وکړي.

د سړو خونو جوړول په هیواد کې یو مثبت او لوی ګام دی چې د ارزاقو امارتي شرکت په مرکز او ولایتونو کې له خپلو ثابتو جایدادونو د سړو خونو د جوړولو لپاره مؤثره ګټه اخستلای شي.

داخلي او خارجي پانګوال کولای شي چې په تعین شویو شرایطو د ارزاقو امارتي شرکت سره د سړو خونو په جوړولو کې شریک او پانګونه وکړي.

له نړیوالو مؤسسو د کمکونو را جلبولو پروګرام

- په افغانستان کې د خوړو نړیوال سازمان WFP د غذايي برنامو په تطبيق کې ګډون
- د ټولنې په مختلفو برخو کې د غذايي کوپون د برنامې پيلول

په افغانستان کې د خوړو نړیوال سازمان WFP د غذایي برنامو په تطبیق کې ګډون

لکه څرنګه چې د خوړو نړیوال سازمان WFP په افغانستان کې د غذایي موادو په توزیع، غذایي خوندیتوب او نورو داسې برخو کې کار کوي چې د ارزاقو امارتي شرکت ورسره د مشارکت له لارې د خوړو نړیوال سازمان ذکر شوې پروګرامونه په نسبتاً کم مصرف او مؤثره توګه تطبیق کولی شي.

د ارزاقو امارتي شرکت اداري ظرفیت د پخوا په نسبت څو برابره لوړ شوی او د هیواد په ۳۰ ولایتونو کې فعالي نمایندګي او کارمندان لري، د خوړو نړیوال سازمان کولی شي د مشارکت له لارې خپل پروګرامونه د قرارداد او یا مشارکت په ډول د ارزاقو امارتي شرکت له لارې تطبیق او پر مخ یوسي.

د خوړو نړیوال سازمان لپاره د مشارکت او قرارداد پروپوزل ترتیب شوی چې په نږدې راتلونکې کې به له یادې ادارې سره شریک شي.

د ټولنې په مختلفو برخو کې د غذايي کوپون د برنامې پیلول

د ارزاقو امارتي شرکت په تېرو کلونو کې شاوخوا ۴۶۰۰۰ هیوادوالو ته د غذايي کوپون د توزیع پروګرام تطبیق کړی چې په هیواد کې د تېرو لسیزو څو ځله تحولاتو را وروسته ذکر شوی پروګرام بند شوی، اوس چې د ارزاقو امارتي شرکت خپل اساسي فعالیتونه پیل کړې، پلان کې لري چې په مرکز او د هیواد لویو ښارونو کې د غذايي کوپون پروګرام امارتي کارمندانو، ښوونکو او عامو خلکو لپاره پیل کړي.

د غذايي کوپون پروګرام د اولني غذايي موادو د نرخونو د کنترول او عامو خلکو ته په ټیټ نرخ د غذايي موادو د رسولو لپاره یو ستر او مؤثر ګام دی، خصوصي داخلي او خارجي پانګوال او مرستندویه اداري کولای شي چې د ارزاقو امارتي شرکت سره د غذايي کوپون پروګرام جوړولو کې شریک او هملاسي شي.

له داخلي توليداتو او وارداتو د غذايي موادو عرضه کول، ذخيره کول او تهيه کول

لکه څرنګه چې افغانستان يو وارداتي هيواد دی او لمړني غذايي توکي لکه غنم، حبوبات او... له ګاونډيو هيوادونو واردوي، داخلي کروندګر د خپلو حاصلاتو لپاره ثابت بازار نه لري او يا يې هم په ډېر ناچيز نرخ د خپلو حاصلاتو را ټولولو وروسته خرڅوي چې هر د هر کال په جريان کې د غذايي موادو نرخونه دومره لوړ شي چې د عامو خلکو لپاره ستونزې جوړوي.

دا چې د ارزاقو امارتي شرکت په مرکز او ولايتونو کې ګدامونه او هنګرونه لري، همدارنګه په نظر کې لري چې د غذايي موادو د ساتنې لپاره سړې خونې او معياري ځايونه جوړ کړي، په پلان کې ده چې لمړی له داخلي توليداتو لمړني غذايي مواد لکه غنم او حبوبات له کروندګرو واخلي او ذخيره کړي، چې له هغه وروسته يې په مناسب نرخ را وارد او پخپلو ګدامونو کې وساتي چې د اړتيا په صورت کې بازار ته عرضه او هيوادوالو او امارتي او خصوصي ادارو ته په مناسب نرخ خرڅ کړي.

همدې لپاره د ارزاقو امارتي شرکت طرح، د بازار سروې او تخنيکي چارې تر سره شوې، خصوصي داخلي او خارجي پانګوال کولی شي چې د ارزاقو امارتي شرکت سره په ياده برخه کې د هيواد د نافذه قوانينو تر چتر لاندې مشارکت او همکاري شي.

د رسمي چارو پر مخ وړلو لپاره د شرکت لخوا اسانتیاوې

د ارزاقو امارتي شرکت د دولت په چوکاټ کې د یووه انتفاعي شرکت په توګه معتقد دی چې د هیواد پرمختګ په داخلي او خارجي پانګونه کې نغښتی دی، همدارنګه ژمن دی چې اوږه په اوږه له خصوصي سکتور او نړیوالو پانګوونکو سره کار وکړي او خپل پروګرامونه او پروژې پر مخ یوسي.

د ارزاقو امارتي شرکت رهبري د مشارکت د پروسو په اسانتیاوو کې له هېڅ راز هڅې دریغ نه کوي او تل د داخلي پانګوالو او نړیوالو همکارانو په خدمت کې دی، د هیواد د نافذه قوانینو، د امارتي شرکتونو د قانون او د عامه او خصوصي مشارکت قانون مطابق په افغانستان کې د پانګوالو لپاره وړ او مناسب ځای دی.

مولوي عبدالرازق رفیع

د ارزاقو امارتي شرکت اجرائیوي رئیس

د اړیکي شمیره: ۰۷۹۵۲۳۳۴۱۹/۰۷۹۱۳۲۶۹۰۷

ایمیل ادرس: generalfooddept@gmail.com

د دفتر ادرس: د مرکزي سیلو څنګ ته، کابل افغانستان

د پانګه‌والو لپاره شرایط

عمومي شرایط:

1. پانګونکی حقوقي شخص (شرکت) وي او د صنعت او تجارت وزارت څخه قانوني جواز ولري
2. د پانګونکي جواز باید نوی (اپډیټ) وي، له ماليې وزارت نه د وروستی مالیاتي تصفیې اسناد ځان سره ولري او همدارنګه د عدم مسؤلیت تصدیق درلودل د کورنیو چارو وزارت څخه لازمي دی.
3. پانګونکی باید TIN او پخپل نوم بانکي حساب ولري.
4. له مالي اړخه برلاسی او قوي تخنیکي ظرفیت ولري.
5. افغانستان کې فزیکي حضور ولري.
6. د قرارداد کولو قانوني وړتیا ولري.
7. د قرضونو اداء کولو څخه عاجز نه وي، د مالي ماتیدو او لمنځه تلو حال کې نه وي، سوداګریز فعالیتونه یې له ځنډ او خنډ سره مخ نه وي او عدلي او قضایي ارګانو ته نه وي ور پیژندل شوی.
8. له اداري سره د ګټو تضاد ونه لري.
9. دې پروسه کې د ګډون نه دوه کاله مخکې د په سوداګرې کې د تخلف په وجه د محکمې له لورې مجازات شوی نه وي.

خاص شرایط:

د ارازقو امارتي شرکت شرایط د هر پروګرام لپاره له داخلي خصوصي او خارجي پانګوالو سره د تدارکاتو قانون، پانګونې قانون، زمینداري قانون او هیواد نافذه قوانینو په رڼا کې د هر پروګرام او هرې پروژې لپاره د هغې پروژې د نوعیت مطابق بیل شرایط وضع کیږي.